

Ю.М. Кочубей

МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ З КАРАЇМОЗНАВСТВА

Міжнародний симпозиум присвячений проблемам історичного минулого і сьогодення нечисленного тюркського народу – караїмів, яких нараховується не більше 1500 чол. у світі. Нині переважна частина їх проживає в Україні, в Криму, та в Литві. Під час симпозиуму порушувалися також питання “караїмів за вірою”, тобто людей різного етнічного походження, які сповідують окреме караїмське віровчення, що зародилося у Святій Землі у VIII ст. завдяки проповіді Анана бен Дауда серед іудеїв, котрі, визнаючи П’ятикнижжя Мойсея, відмовилися визнавати приписи Талмуду.

Симпозиум проходив з 5-го по 8 квітня 2010 р. в м. Білечік. Співорганізаторами стали два університети: Білечіка та Сакарії. Участь у його роботі взяли як делегації наукових центрів ряду країн, так і окремі фахівці-сходознавці. Робота проходила на пленарних засіданнях, у двох секціях, на “круглих столах”, переклад виступів здійснювався англійською, турецькою і російською мовами.

Офіційні кола приділили симпозиуму відповідну увагу: при відкритті виступили, крім ректора проф. А. Оджана, мер міста Білечік п. Муса Чолак, директор музею Топ-Капи Ільбер Ортайли (Стамбул), представники інших турецьких університетів.

Серед країн, представники наукових центрів яких взяли участь у роботі симпозиуму, слід відзначити, крім Туреччини, також Литву, РФ, Ізраїль, США, Німеччину, Нідерланди й Україну. З української сторони учасниками були співробітники ака-

демічної науки (О. Галенко, Ю. Кочубей, О. Тищенко-Монастирська) і представники караїмських громадсько-культурних організацій: Д. Тіріякі (Євпаторія), О. Арабаджи та М. Семикін (Мелітополь), С. Саїтова (Феодосія).

Щодо тематики доповідей, то вона була різноманітна і торкалася як давньої історії релігії і “хазарського питання”, так і подій XIX–XX ст. Зокрема, велику увагу було приділено двом великим постатям караїмської історії і культури – Самуїлу Фірковичу і Серайї Хан Шапшалу, які й досі є мішенню для нападок іудеїв-рабиністів. Йшлося також про історію й сучасне життя литовських караїмів, діяльність караїмських організацій у Туреччині і в США, про терських караїмів, росіян за національністю. Ряд доповідей стосувалися питань мови і фольклору, відбулася презентація образотворчих матеріалів про архітектуру кенаса в Євпаторії (Д. Тіріякі). Згадані представники караїмів України зробили доповіді про сучасне життя і культурну діяльність караїмських громад в українських містах, насамперед Криму. Автор цього повідомлення виступив із двома доповідями: “Місто Луцьк в історії українських караїмів” та “Караїмські студії в Україні”.

Проведення симпозиуму, присвяченого караїмам, у турецькому місті Білечік викликало зацікавлення як серед фахівців-тюркологів, так і студентства і, безперечно, сприятиме подальшому розвитку караїмських студій у світі, в тому числі і в Україні.